BESOEK
„RENFIELD"
MANSHAARKAPPER
VIR NETHEID
BELEEFDHEID
DIENS
Langs „Panorama" Teekamer
ANDRINGASTRAAT

DIE MATIE

TWEEWEEKLIKSE STELLENBOSSE STUDENTEKOERANT
(Uitgegee önder beskerming van die S.R.)

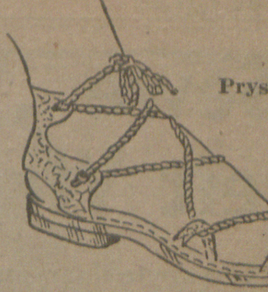
Prys 13/6
LUBBE
vir Skoenherstelwerk en Sandale

Deel V Nr. 4 DONDERDAG, 19 APRIL 1951 PRYS 3d.

SR-BESLUIT ‚VITAL' SOWEL AS ‚GEVAARLIK' BESTEMPEL

Reaksies Van Ander Universiteite

Die opskrifte „Vital Stellenbosch Decision" en „Stellenbosch Compromises" op die voorblaaie van „Varsity" en „The Rhodeo" onderskeidelik, asook „Stellenbosch op gevaarlike terrein" op die voorblad van „Die Nuwe Perdeby," is 'n betreklik juiste weergawe van die reaksie van ander universiteite wat daar gevolg het op die onlangse aanname van die De Kock-Bam amendement (op Strauss se mosie) deur die Studenteraad van Stellenbosch, nl. „dat elke universiteit die onbetwisbare reg het om te stuur wie hy wil as afgevaardigde(s) na enige inter-universitêre samespreking."

Vir diegene van ons lesers wat die betrokke amendement nie meer goed onthou nie, gee ons weereens die amendement van Piet de Kock en Gustav Bam soos dit met 7 teen 3 stemme aangeneem is, weer:

(1) „Die Studente-unie stel as sy ideaal aparte universiteite vir blankes en nie-blankes.

(2) „Die huidige toestand aan alle Suid-Afrikaanse universiteite word tydelik aanvaar. Die teenwoordigheid van blankes en nie-blankes aan dieselfde universiteite sien die Studenteraad as 'n onvermydelike toestand totdat daar vir nie-blankes dieselfde aparte geriewe geskep is.

(3) „Die S.R. beskou dit as van die allergrootste belang dat daar gereelde kontak tussen afvaardigings van alle universiteite sal wees.

(4) „Die S.R. beskou dit as die onbetwisbare reg van elke studente-unie om te beslis wie sy verteenwoordigers op sy studenteraad sal wees en gevolglik ook wie so 'n studenteraad op interuniversitêre samesprekinge sal verteenwoordig."

GROOT BELANG

Volgens „Varsity", offisiële orgaan van die Universiteit van Kaapstad, is hierdie stap wat Stellenbosch se studenteraad geneem het van uiters groot belang, aangesien dit 'n poging tot samewerking beteken, in teenstelling met die uitslag van die A.S.B.-kongres van verlede jaar, „wat gedui het op geen kompromie met NUSAS."

Dit is dus 'n „vital decision," in soverre dat „the S.R.C. of the University of Stellenbosch completely reversed their former attitude of no compromise on the colour question, and by their action have at last opened the path to inter-University co-operation." Aldus „Varsity."

In die inleidingsartikel beklemtoon genoemde blad die feit dat Stellenbosch, hoewel aparte blanke en nie-blanke universiteite as uiteindelike ideaal gehuldig word, nogtans die huidige toestand aan „gemengde" universiteite nie meer as ongewensd" nie, maar wel as „onvermydelik" beskou.

„Hierdie voorbeeld deur Stellenbosch gestel, sal hopelik deur ander Afrikaanse universiteite onderskryf word, en Engelse universiteite sal hopelik die kans tot konkrete samewerking met albei hande gryp." Aldus verder „Varsity."

Ook „The Rhodeo," Universiteit Rhodes se amptelike orgaan, voel die belangrikheid van hierdie stap, op grond daarvan dat dit die deur tot samewerking tussen Afrikaanse en Engelse universiteite, wat byna reeds toe was, weer 'n skrefie oper gemaak het. Hy hoop ook dat ander Afrikaanse universiteite hierdie voorbeeld sal volg.

„GEVAARLIK"

Die Universiteit van Pretoria se „Die Nuwe Perdeby" het die feite i.v.m. die amendement onder die opskrif, „Stellenbosch op gevaarlike terrein" weergegee. **Hy beskou naamlik hierdie gedeeltelike „apartheidsbeginselprysgewing" as „gevaarlik", en praat van die Stellenbosse houding as „bedenklik."**

Witwatersrand-Universiteit se blad, „Wits", gee onder die misleidende opskrif „A.S.B.-Mosie Misluk" slegs die feite i.v.m. die gebeure weer, sonder om enige kommentaar daaroor te lewer.

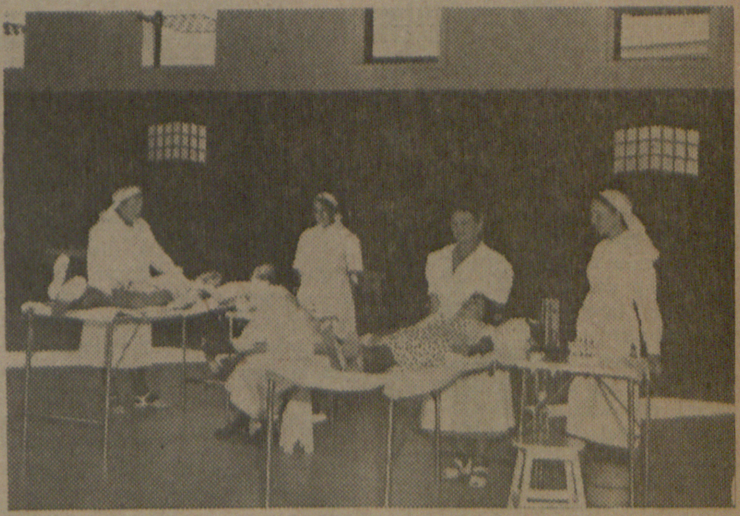

'n Toneel by die onlangse bloedskenkingsdiens op Stellenbosch, waar studente die grootste persentasie van die bloed gelewer het.

Kennisgewing

„Die Stellenbosse Student" sal vanaf Dinsdag, 1 Mei, (die eerste Dinsdag van volgende kwartaal) versprei word. Dit sal verkrygbaar wees by die Primarii van alle koshuise en by die Universiteits-Uitgewers (vir P.S.O.-studente).

P. J. Conradie (sekr.)

DIE MATIE word gedruk deur Pro Ecclesia Drukkery, Stellenbosch, vir die Studente Verteenwoordigende Raad, Stellenbosch.

Belangrike Mosie op Langebaan Geskuif

S.R.-Voorsitter T. J. de Clercq het kennis gegee van 'n mosie wat hy op die volgende vergadering van die Studenteraad sal indien. Die mosie was op die agenda vir verlede week se vergadering, maar die raad het besluit om dit te laat oorstaan.

Toe die mosie ter tafel gelê is, het die raadslid Elize Lindes, gesteun deur Kina Botha, op 'n punt van orde beswaar gemaak teen bespreking daarvan. Mej. Lindes het daarop gewys dat sy en mej. Botha die agenda nie soos deur die konstitusie bepaal, 48 uur voor die vergadering ontvang het nie.

Gustav Bam het voorgestel dat die bespreking van die mosie moet oorstaan tot die volgende vergadering. Hy het gesê dat die hele aangeleentheid van die grootste belang is en dat studenteraadslede nog nie genoeg geleentheid gehad het om hulle daarin te oriënteer nie.

Sas Strauss het daarop gewys dat die mosie betrekking het op 'n besluit van die A.S.B.-Hoofbestuur en dat dié reeds byna 'n week tevore in sowel Die Matie as Spoorslag gepubliseer is.

Pieter de Kock het daarop gewys dat die A.S.B.-besluit nog nie offisieel onder die aandag van raadslede gekom het nie.

Mnr. Bam se mosie is aangeneem.

Mnr. De Clercq se mosie, soos dit op die agenda van Donderdagaand se vergadering verskyn het, lui soos volg:

„Na aanleiding van die verklaring van die A.S.B.-hoofbestuur i.s. samewerking met gemengde Universiteite en na aanleiding van die samesprekings gevoer met Engelssprekende studente aan hierdie Universiteit formuleer hierdie raad sy beleid t.o.v. inter-Universitêre samewerking soos volg:

(a) Wat ons uiteindelike ideaal betref, d.w.s. t.o.v. 'n permanente reëling van ons studente-betrekkinge hou ons vas aan die idee van parallelle bonde wat die Afrikaanssprekende, Engelssprekende en nie-blanke groepe federaal-uitvoerend aan mekaar sal skakel.

Wat die bond van Afrikaanse studente betref hou ons vas aan die kultuur-akademiese grondslag van die A.S.B.

(b) Wat die huidige toestand betref aanvaar die Raad die status quo aan gemengde Universiteite met dien verstande dat dit slegs as 'n interimtoestand beskou word, totdat afsonderlike voorsiening vir nieblankes gemaak is.

Hierdie Raad verklaar hom bereid om samesprekings te voer met afgevaardigdes van enige Universiteit met die voorbehoud dat waar die belange van die afsonderlike groepe bespreek word, Afrikaanssprekende deur Afrikaanssprekende, Engelssprekende deur Engelssprekende en nie-blanke deur nie-blanke verteenwoordig sal word.

In ooreenstemming hiermee en handelende op die goeie trou uitgespreek deur die Engelssprekende studente van hierdie Universiteit, verklaar hierdie Raad hom bereid om voortaan ook 'n verteenwoordiger deur die Engelssprekende groep aanbeveel, na inter-Universitêre samesprekings te stuur."

Die mosie is deur H. J. de Vos, S.R.-Sekretaris, gesekondeer.

Mnr. De Clercq sal na alle waarskynlikheid binne die eerste twee weke van volgende kwartaal 'n mosie voorlê.

(Sien ons Inleidingsartikel.)

„Sewe ‚Vliegtuigpassasiers' Pleit Vir Enigste Valskerm"

Ten spyte daarvan dat die lewens van elk van die „vliegtuigpassasiers wat Saterdagaand voor 'n gehoor van plus minus 500 persone hulle reg op die „enigste valskerm" moes bepleit van hulle welsprekendheid afgehang het, is die gehoor in aanhoudende lagbuie gehou. Die debat is gereël deur die U.S. Debatsvereniging.

By wyse van inleiding het voorsitter Danie Malan aan die gehoor verduidelik hoe dat die vliegtuig waarin die sewe passasiers hulle bevind het, in digte mis sy koers kwytgeraak het, en hoedat die loods, toe die brandstof byna opgebruik was, moes ontdek dat 'n berglandskap onder hulle 'n noodlanding heeltemal onmoontlik sou maak.

Aangesien daar egter net een valskerm in die vliegtuig was, moes elk van die sewe passasiers, te wete 'n huisvrou, sportman, filosoof, wetenskaplike, ekonoom, student en sakeman sy saak waarom hy die valskerm moes kry, stel.

ONTELBARE KINDERS

Dr. T. van Oudenhove het as **wetenskaplike** gepleit vir sy lewe. Wel was hy jammer vir sy mede-passasiers — vir die huisvrou en „moeder van ontelbare kinders", vir die filosoof wat sy lewe wy om die lewe vir ander te veraangenaam, die sportman met al sy prestasies — vir elk van sy lotgenote.

Maar as spreker die saak wetenskaplik benader, dan sien hy van hoe weinig belang so 'n lewe is. So 'n mens se lewe kan hy slegs as 'n klein skakeltjie in die geheel sien. Bowendien het 'n volwasse persoon reeds sy hoogste lewensbaarheid bereik.

Waar die wetenskaplike se lewe dus sosiaal van weinig nut is, kyk hy na die toekoms as hy sy geheime stelselmatig aan die mensdom meedeel.

DEEL

Die **huisvrou, mev. Meyer de Villiers,** was hoogs verontwaardig dat sy, as vrou en huisvrou, onder sulke beledigende omstandighede nog vir haar lewe moes pleit.

Sy was oortuig daarvan dat haar huishouding skipbreuk sou gaan as sy nie daar was nie. Boonop wou mev. De Villiers darem ook baie graag moontlike huishoudelike komplikasies vermy, want, het sy verduidelik, haar man het niks geweet van die vliegtuigrit nie.

ONMISBAAR

Een van die passasiers wat die venynigste aanvalle van sy reisgenote moes verduur was die **sportman.** In dié hoedanigheid het **dr. Danie Craven** die vorige sprekers se argumente teen hom netjies weerlê en die gehoor probeer oortuig hoe onmisbaar hy vir die samelewing is. „Intervarsity is hier— en dan is die hele wêreld in twee verdeel! Ek moet daar wees om toe te sien dat Stellenbosch wen!"

Maar as sportman was dr. Craven ook sommer baie veglustig. Sy kuns wat hy van die Japanners geleer het, sê hy, sal hom van die valskerm verseker. Waar hulle hier met die werklikheid besig is, sal die ander passasiers eers by hom moet verbykom!

„HELP HOM SOONTOE"

Die **ekonoom, mnr. W. C. Dempsey,** het nie veel tyd vir sy medereisigers gehad nie. As die wetenskaplike dan so treurig voel onder die omstandighede en sy oog gerig hou op die toekoms, het mnr. Dempsey gereken, kan ons hom gerus maar daarin help! Vanaf die huisvrou tot die filosoof het mnr. Dempsey as onwenslike elemente in die samelewing beskryf.

Die ekonoom het veral die student baie agterdogtig aangegluur. Hy was daarvan oortuig dat laasgenoemde 'n ryloper was — iemand wie se praktyk só toegeneem het dat hy volgens die wet op openbare bedelary vervolg kan word!

Hy, as die enigste persoon wat die welvaart van die individu versorg, is dus alleenlik geregtig op die valskerm, het mnr. Dempsey besluit.

„ALL BALLS"

Die gehoor moes telkens skaterlag vir die **filosoof, dr. F.**

(Vervolg in kol. 3)

(Vervolg van kol. 2.)

Kirsten se pleidooi. O.a. het hy die sportman daarop gewys dat die lewe nie net uit afleiding bestaan nie. „Daar is vandag 'n voetballetjie, 'n tennisballetjie — enige soort balletjie. Ons noem dit alles onder een naam: „all balls!" Die saal het gedreun.

Soiets as 'n „huisvrou" bestaan daar blykbaar nie vir dr. Kirsten nie. As sy uithuisig is, is daar wel 'n A.C.V.V.-vrou, Salvation Army-vrou, ens., maar as sy tuis is, is sy huisbaas!

OPGEVEIL

Mnr. A. C. de Villiers het as **sakeman** die hele saak vanuit 'n besigheidsoogpunt beskou. Sy voorstel was dat die valskerm opgeveil word. Hy sou ook gewillig wees om, indien al sewe passasiers die valskerm wou gebruik, heel onder te hang as die ander hul lewenspolisse aan hom sedeer!

NIEMAND ONMISBAAR

Toe die **student, mnr. Felix Harris,** aan die beurt gekom het, moes hy erken dat niemand, selfs nie hyself, onmisbaar was nie. Die kwessie het slegs gegaan oor die relatiewe waarde van elkeen van die passasiers; nie dat mnr. Harris sy reisgenote se relatiewe waardes baie hoog geskat het nie; inteendeel.

Waar die ander mense egter reeds van gevorderde leeftyd is en hulle merk gelaat het, is die student nog jonk en soos klei, gereed om gevorm te word. Sy potensialiteit is dus baie groter. Daarom vra hy vir die valskerm. „Miskien red ek nog die wêreld", het mnr. Harris besluit.

Toe die gehoor moes oordeel wie dan die persoon sou wees wat die valskerm sou gebruik, het die eer die student met 'n groot meerderheid te beurt geval.

Juniorkaptein

Billy Kruger, wat vanjaar die Juniors sal aanvoer.

S.R.-TESOURIER

Louis Buys, S.R.-tesourier en vise-primarius van Dagbreek, is in 1926 in die distrik Somerset-Oos gebore. Hy het sy skoolopleiding aan Gill College aldaar ontvang en die matrikulasie-eksamen in 1943 met goeie gevolge afgelê.

Nadat hy 'n ruklank gewerk het, laat hy hom in 1947 inskryf as student vir die B.Sc-kursus in Landbou alhier. Hy is tans in sy finale jaar.

In 1948 is Louis tot Juniorkaptein verkies. Die daaropvolgende jaar word hy S.R.-lid, en in die hoedanigheid dien hy die studentegemeenskap nog steeds. Daarbenewens is hy voorsitter van die Landbou-Wetenskaplike Vereniging en lid van die Stellenbosch-komitee van die Nasionale Veldtrust.

Op sportgebied neem Louis deel aan atletiek en het hy reeds in die eerstespan rugby gespeel.

Wat sy houding t.o.v. studentesake betref, sê hy: „Ek is van mening dat die studente oor die algemeen te min belangstel in sake wat ons almal raak. Dit sal die studenteraad geweldig help om op te tree in sake van groot belang as die nodige entoesiasme van die kant van die studente daar is.

Hier geld veral ons houding teenoor die A.S.B. Wat myself betref steun ek die algemene beleid van die A.S.B. heelhartig. Die A.S.B. moet egter, en ek is seker hulle kan, hulle beleid beter aanpas by die huidige interim-toestand waarin ons gemengde universiteite hulle vandag bevind."

TOGAS WEER BESPREEK

„Raad Moet Dra Van Togas Verplig"

Die skaduwee van die toga hang nog steeds oor Stellenbosch. Die Studenteraad het nog nie vergeet van die eenparige besluit wat op „die grootste monstervergadering in baie jare", verlede jaar, geneem is, dat alle pogings aangewend moet word om die dra van togas by gradeplegtigheid in ere te herstel nie.

Op die jongste S.R.-vergadering het Felix R. Harris, verteenwoordiger van die „Moontlikheid - Om - Togas - By - Gradedagplegtighede - Te - Dra - Komitee", verslag gedoen.

„De Wets is nie bereid om togas te verskaf tensy die Senaat die dra daarvan by gradedag verpligtend maak nie. Dit is om hulle daarteen te beskerm dat hulle, indien die begeerte van die studente net tydelik is, met 'n klomp onnodige togas sal sit", het hy gesê.

£2 GLAD TE VEEL

Hulle beskou dit as onnodig om klaargemaakte togas in te voer. Die som van £2 as huurgeld vir 'n toga, soos Ikeys, beskou hulle as buitensporig. Al wat gehef kan word is so om en by 7/6.

Die S.R. het, nadat die vraag „wat van die personeel?" opgeduik het, besluit om die Raad van die studente se begeerte in kennis te stel.

Ondertussen sal die betrokke komitee nog met mnre. De Wet onderhandel.

Bouwerk Aan LG-Saal Sal Moontlik Eersdaags Begin

Die jaarwerkskema van die L.G.-saal is op die jongste S.R.-vergadering bespreek. S.R.-voorsitter Tobie de Clercq is van mening dat daar nog heelwat moeilikheid voor die deur staan betreffende die gebruik van die saal.

Die skema raak eerstens die boufonds. Metodes van insameling vir die fonds bestaan daaruit dat die 1951-Juniors en die universiteitskoor gespreek sal word. Verder sal donasies gevra word van oud-studente en huidige studente.

O.a. sal daar ook enkele keurlede wees wat dan oor die jare bydraes lewer. Openbare liggame sal genader word vir bydraes en deur middel van 'n tydskrifartikel sal vir die saak propageer word.

Tobie de Clercq het genoem dat prof. Thom, voorsitter van die komitee aan hom meegedeel het dat 'n ad hoc komitee benoem is om die saak van gebruik te behandel en dat hy ook sal voorstel dat hierdie komitee oorgaan tot boukomitee.

Daar sal in ieder geval so gou moontlik met die bouery in aanvang geneem word.

De Kock nie Bereid om saam te Werk met NUSAS

„Ons is nie bereid om op enige wyse saam met NUSAS te werk nie", het Piet de Kock, Vise-voorsitter van die S.R. op die onlangsgehoue S.R.-vergadering gesê na aanleiding van 'n brief wat ontvang is van die direkteur van die afdeling „Social Studies" van NUSAS.

Mode in Wording?

Wat studente nie deesdae sal doen om 'n weddenskap te wen, val seker nie te bedink nie!

Die aas was tien sjielings. Die uitdaging — om in nagklere in 'n eerste oggendklas te verskyn. En die man wat dit inderdaad gewaag het was Gustav Smit, 'n tweedejaar B.Sc. student.

Die eerste periode het pas begin verlede Woensdagoggend. In die Chemie-voorlesingsaal het dr. Stegmann pas begin toe die deur oopgaan en Gustav ewe vervaard binnestorm. Hy was onberispelik gekleed — net een ding het ontbreek. In plaas van sy broek en in skreeuende kontras met sy bruin baadjie het hy nog sy groengestreepte pijamabroek aangehad!

Dit was doodstil in die saal. Toe begin iemand heel agter giggel, en dit was darem te veel vir die uitgedaagde. Toe hy die deur agter hom toeklap, het die klas gedreun van die lag.

Hoe dit ook al sy, die middag was Gustav Smit 'n hele tien sjielings ryker.

Vereniging Vir Volksopvoeding Skep Eie Tydskrif, „Lantern"

Met die verskyning van die tweede uitgawe van die tydskrif „Lantern", onlangs, het ons land se jong vereniging vir Volksopvoeding sy buiging gemaak, nl. die Suid-Afrikaanse vereniging vir dié opvoeding van Volwassenes.

Hierdie vrywillige volksvereniging wat geen geldel[ike] steun van die staat kry [nie,] stel as sy algemene strewe „o[m] die peil van die algemene kennis, belange en kulturele of opvoedkundige bekwaamhede van die algemene publiek te bevorder en te verbeter."

As onmiddellike oogmerke stel die vereniging hom o.a. ten doel (a) om beurse toe te ken aan Suid-Afrikaners om hul vaardigheid in beroepe te verbeter, en (b) om die tydskrif „Lantern" te publiseer.

LUS OM TE LEES

Hierdie tydskrif wat werklik 'n lus is om te lees en 'n trots om te besit, beslaan 144 bladsye van die mees omvattende leesstof denkbaar, insluitende artikels deur ons land se grootste gesaghebbendes oor enigiets van die skilderkuns tot die atoombom.

Omdat elke uitgawe van „Lantern" ook uitvoerige artikels bevat van 'n groot aantal beroepe, is hierdie ryklik geïllustreerde tydskrif ook die aangewese leesstof vir die Matrikulant.

Hierdie kwartaalblad word egter nie aan die publiek verkoop nie. Deur egter by die vereniging aan te sluit, ontvang mens 'n eksemplaar van elk van die vier driemaandelikse uitgawes per jaar. Intekengeld beloop 20/- p.a.

[Daarb]enewens word vier [ko]pieë ook aan 'n seun of dog[t]er wat die skool binnekort gaan verlaat, gestuur. Lidmaatskap beteken dus inderdaad agt eksemplare van hierdie hoogstaande tydskrif per jaar.

LEDETAL 6,000

Hoewel daar reeds in Augustus ll. 'n proefuitgawe van „Lantern" verskyn het, het die eerste gereelde uitgawe so pas die lig gesien. Hierdie oplaag van 30,000 eksemplare word dus vir lede gereserveer.

Die Vereniging wat staan onder die direksie van 'n gelyke aantal Afrikaans- en Engelssprekendes, staan onder beskerming van die Departement van Onderwys, Kuns en Wetenskap. Die ledetal beloop reeds ongeveer 6,000, hoewel die Vereniging minder as 'n jaar gelede gestig is.

Inligting in verband met lidmaatskap, doelstellings, publikasies, ens., is verkrygbaar by die Vereniging se verteenwoordiger, Kamer 21, Huis-Visser.

Die Matie

REDAKSIE

HOOFREDAKTEUR: J. R. Olivier (Wilgenhof).
ASSISTENT-REDAKTEUR: Nico van der Merwe (Huis-Marais).
NUUSREDAKTEUR: Con Botha (Huis-Visser).
SPORTREDAKTEUR: Herklaas Viljoen (Helderberg).
Medewerker: Graaff Oosthuizen (Dagbreek).
SPORTREDAKTRISE: Mietsie Marais (P.S.O.).
VERSLAGGEWER: Willem Botha (Wilgenhof).
KUNSREDAKTRISE: Kina Botha (P.S.O.).
SPOTPRENTTEKENAAR: Schalk Walters (Huis Marais).
FOTOGRAAF: J. S. Minnaar..

ADMINISTRASIE
SEKRETARIS-TESOURIER: Mike Hough (Wilgenhof).
ADVERTENSIEBESTUURDER: Basil Wunsh (Huis-Visser).
SIRKULASIEBESTUURDER: Christo Botha (Wilgenhof).

DONDERDAG, 19 APRIL 1951

DIE HAASTIGE HOND . . .

Ons Studenteraad het sy mond sleg verbrand.

Oorsaak van een van die kwaaiste storms wat die Studenteraad van Stellenbosch vir 'n lang tyd belewe het, was 'n mosie wat op 15 Maart vanjaar aan hom voorgelê is met die oog daarop om die studente-unie se inter-universitêre betrekkinge — meer bepaald ten opsigte van die sg. „gemengde" inrigtings — vas te stel. Vuurwarm bespreking en heftige kruisverhoor is uitgelok en met indrukwekkende outoriteit is ingewikkelde beredenerings heen en weer geslinger. Ná 'n uur of wat het die Raad genoeg afgekoel — en genoeg geweet — om die mosie in geheel te verwerp deur 'n lywige amendement met sewe teen drie stemme aan te neem.

Die inhoud van laasgenoemde besluit is gepubliseer en het intussen wyd en syd kommentaar uitgelok, die besonderhede waarvan elders in hierdie uitgawe verskyn.

Sowat 'n maand later — verlede Donderdagaand — was daar 'n tweede mosie aan die orde, hierdie keer van die voorsitter self en weereens met betrekking tot Stellenbosch se inter-universitêre relasies. Die Raad, met sy eerste vuurdoop nou agter die rug, het daar heelwat kalmer en meer nugter uitgesien. Sonder veel ommesien is daar besluit om die bespreking van die voorstel tot 'n latere datum uit te stel. As redes vir hierdie stap is aangevoer dat Studenteraadslede nog nie genoeg tyd gehad het om hulself genoegsaam te oriënteer in die hele saak nie en dat die belangrikheid daarvan te groot is om toe te laat dat oorhaastige besluite geneem word.

Vir die waarnemer is dit wrang ironies dat dieselfde mense wat kans gesien het om hulle ondubbelsinnig oor 'n aangeleentheid uit te spreek, skaars 'n maand daarna hulself nie bevoegd ag om 'n opinie oor dieselfde saak te vorm nie — dit trouens nie met 'n tang wil aanraak nie — omdat hulle dit dan nie genoegsaam sou bepeins het nie.

Uit hierdie houding kan ons 'n paar dinge wys word. Eerstens wil dit aandui dat Studenteraadslede hul nog nie die moeite (en verdriet) gegun het om diep genoeg in die verlede te gaan delf sodat hulle in só 'n mate op hoogte kan kom van inter-universitêre sake as wat die studente-unie redelikerwys sou verwag nie; tweedens, dat die Studenteraad duidelik te kenne gee dat die eerste besluit 'n oorhaastige een was en dat hy besig is om ontslae te raak van sy jeugdige, byna naïewe oorgeesdriftigheid om tot 'n besluit te kom.

Ons wil ons blydskap daaroor uitspreek. Ons wil ook daardie lede van die Raad wat Donderdagaand die belangrikheid beklemtoon het van die mosie wat voorgelê sou word, van harte toejuig. Die S.R. is besig om besluite te neem oor sake waarby die tradisionele [illegible]sels van ons Universiteit betrokke is. Dit is nie nou die geskikte tyd vir oorhaastige besluite nie.

„Die haastige hond verbrand sy mond."

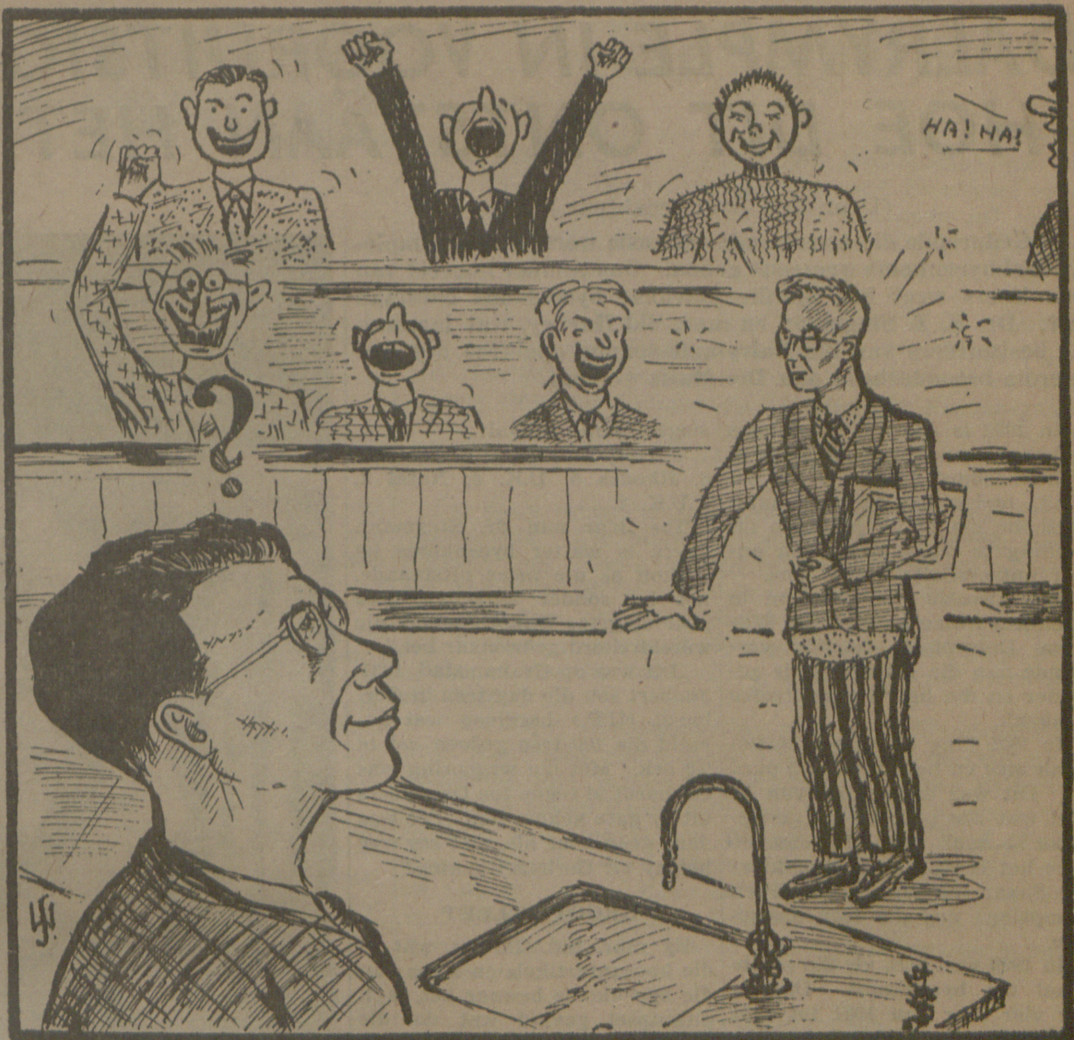

'n Student het kort gelede een oggend, omdat hy uitgedaag is daartoe, met 'n slaapbroek in die klas verskyn.

,Compromise: Truce Between Duty And Terror'

„EK WONDER . . .", Stellenbosch, skryf:

Aan die Rhodes Universiteit het ek 'n goeie vriend. Somtyds is hy so vriendelik om 'n kopie van sy studentekoerant, The Rhodeo, aan my te pos, in ruil waarvan ek dan so af en toe Die Matie aan hom stuur. Onlangs het ek juis weer 'n eksemplaar van die jongste uitgawe van The Rhodeo ontvang.

Op die voorblad daarvan lees ek onder die opskrif **„Stellenbosch Compromises"** 'n berig na aanleiding van 'n besluit wat ons hooggeagte Studenteraad 'n tydjie gelede geneem het in verband met toekomstige „kontak" met ander universiteite.

Ons Studenteraad, Meneer die Redakteur, het 'n kompromie gemaak namens 2,200 studente aan 'n Afrikaanse volksuniversiteit.

Sou hulle by dié geleentheid gedink het aan die wyse woorde wat ene Reginald Wright Kaufmann te sê had oor 'n kompromie?

„Compromise is never anything but an ignoble truce between the duty of a man and the terror of a coward."

Sou hulle, vra ek my verder af, Meneer die Redakteur, dieselfde stille gebed van die Amerikaanse digter Untermeyer, opgestuur het voordat hulle die besluit geneem het?

„From compromise and things half done
Keep me with a stern and stubborn pride,
And when at last the fight is won,
God, keep me still unsatisfied."

„SPITE?"

„Spirits Rebellious", skryf:

'n Tydjie gelede is 'n beroep op alle studente in universiteitskoshuise gedoen om tog spaarsaam met elektriese krag te werk. Hierdie beroep was vergesel van 'n dreigement. En nou het daardie dreigement 'n werklikheid geword.

Ten spyte van die uiterste besparing aan die kant van studente — vir sommige het dit selfs 'n ekskuus gebied om nie saans te studeer nie — moet daar nou vanaf volgende semester £2/10/- ekstra aan losies per kop per semester betaal word.

Almal ken seker die grappie van die hospita, wat, toe sy aan haar loseerder meedeel dat sy gedwonge is om die losies te verhoog weëns die besondere eetlus van die loseerder, as antwoord moes ontvang dat die loseerder dan net gedwonge sal wees om meer te eet ten einde al die waarde uit sy geld te kry.

Kan alle koshuisinwoners dan nie saamstem en sorg dat hulle daardie £2/10/- se ekstra waarde kry nie? Hoe lyk dit, koop almal verwarmers en ander verbruikers van elektrisiteit en laat die goed dag en nag werk. Eet twee keer so veel aan tafel. Vergeet om die waterkrane toe te draai as jy klaar gestort het.

Dis nou die kans om te wys waartoe ons in staat is. Kom ons oortuig die owerhede dat dit vir hul beter sou gewees het om nie die losies te verhoog nie.

Wat Dink U?

„ ,GALLERY'-OPTREDE SKREEU TEN HEMELE"

„Pepe le Moko," Wilgenhof, skryf:

In die dae van weleer het 'n groepie manne altyd plaasgeneem waar die huidige klomp lawaaimakers sit en onder die leiding van een of twee voorbokke het hulle aan die verrigtinge op die paviljoen kleur en lewe verleen. Hulle het dit tot 'n kuns ontwikkel en 'n Matie-tradisie geskep.

Daarvan is daar die laaste jare nie meer sprake nie — vanjaar minder as ooit. Dinsdagaand het die skreiende gebrek aan leierskap en oorspronklikheid 'n nuwe laagtepunt bereik toe die „gallery" aanvanklik bang was om alleen te sing! Hul optrede skreeu ten hemele.

Mens wonder of dit te veel gevra is: „Gallery" kan julle nie 'n poging aanwend om weer soos in vervloë dae op te tree nie — weer die ou prestige te herwin nie? Dit is nie die taak van die „gallery" om net te raas of net gekke van hulself te maak nie.

Certainly, Sir!

Delivery right away! Van der Stel's for Service! We carry large stocks of South African and Imported Wines, Spirits, Malts, Cordials and Mineral Waters. And if your particular request is not in stock we'll do our best to get it for you—quickly. Make a note of our phone number. It's 94. Good day, Sir!

VAN DER STEL BOTTLE STORE
Telephone 94 STELLENBOSCH

NEW BOOKS RECEIVED

THE ENEMY WITHIN — Creasy	8/6
HITLER'S INTERPRETER — Schmidt	15/-
THE HEARTH AND THE EAGLE — Anya Seton ...	7/6
SEVEN SCIENCE FICTION NOVELS—H. G. Wells	36/6
OPERATION CICERO — Moyzisch	11/-
DEATH COMES FOR THE ARCHBISHOP—Cather	5/3
THE DEVIL COMES TO BOLOBYN — Horler	8/6
THE SINS OF SUMURU — Rohmer	8/6
THESE MEN AND WOMEN — Horler	9/6
SILVER FLAME — Allsop	8/6
ENTER CITIZENS — Clifford	15/9
EVERY MAN A PENNY — Marshall	12/6

Obtainable from:

UNIVERSITY PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

PLEINSTRAAT - - STELLENBOSCH

DALRYMPLE IN VOORUITSIG: HOE DIT ONTSTAAN HET

(Deur Ons Sportredakteur.)

Gedurende die aanstaande vakansie word die Dalrymple-atletiekbyeenkoms weereens gehou. Ons wonder hoeveel van ons lesers weet hoe hierdie jaarlikse byeenkoms ontstaan het. Dr. E. T. Stegmann en mnr. Sid Harvey, wat jarelank as bestuurders van die Dalrymple-spanne opgetree het, het hierdie besonderhede aan Die Matie verskaf.

In 1922 is daar 'n byeenkoms gehou tussen Ikeys en Wits in Johannesburg. Daar is toe besluit, onder leiding van mnr. Suzman, om dit 'n jaarlikse instelling te maak asook om ander universiteite uit te nooi.

Die kwessie was nou om 'n geskikte trofee te kry. Sir William Dalrymple, destyds verbonde aan die goudmyne, is genader en die het 'n wisseltrofee geskenk.

In 1925 ding die eerste Matiespan mee en behaal slegs 3 punte. Dit was die poging van R. Nel wat 2de plek in die gewigstoot behaal het. In daardie jare het H. Q. Davies (hekkies) en Snaar Viljoen (naellope en verspring) nog die toon aangegee.

In 1929 wen U.S. vir die eerste maal die byeenkoms. Daarna vir vier jaar van 1931 tot 1934 en vir die laaste maal in 1941.

Dr. Stegmann het so bietjie tussen foto's rondgekrap en toe spontaan begin gesels oor daardie jare toe die Maties nie kon verloor nie.

Daar was manne soos Luckhoff, Botha en Smit. Laasgenoemde was 'n kêrel wat 'n halfmyl sommer gemaklik onder 2 min. kon afdraf.

Dan was daar nog 'n sekere Visser (tans ds. Visser) wat in 1933, toe hy eerste jaar was, die hele span verbaas het deur die 880 te buit.

Daardie jaar was die puntestand as volg. Ikeys het toe slegs 4 punte behaal:

U.S. 52, Wits 26, U.P. 11, Grey 6, Rhodes 5, U.K. 4, Natal 2, P.U.K. 2.

Toe daar aan dr. Stegmann gevra is watter byeenkoms hy beskou as die mees uitstaande, het hy sonder aarseling gesê „Die slag toe Danie Joubert die wêreldrekord geëwenaar het."

„Dit was op Grahamstad, 1931. Joubert sou die dag teen 'n Gerhardt (U.P.) hardloop wat gereeld die 100 tree gedoen het in 9.9 sek. Met die wegspring was Gerhardt al regop toe Danie eers uit sy gate gekom het. Toe was daar geen keer nie, met ses tree het hy vir Gerhardt geklop."

GROOT ATLEET

By mnr. Sid Harvey, wat al die koerantartikels en fotos van die byeenkoms bewaar het, is 'n uitknipsel gevind wat daardie wedloop beskryf het. Die volgende aanhaling is genoeg om te verduidelik watter groot atleet Joubert was:

„Once into his stride he is dynamic, an unleashed fever of power and precision. It was the greatest 100 yds. the world has ever seen, a stupendous achievement." (E.P. Herald, 18th May, 1931.)

Dit was die byeenkomste van vervloë dae. In die afgelope jare het die Maties nie veel uitgerig nie. Aanstaande week gaan nog 'n Matiespan om weereens te probeer om Dalrymple te wen.

Sakkie Joubert wat as kaptein van die Matiespan wat na die Dalrymple-atletiekbyeenkoms sal gaan, verkies is.

Manshokkie

Verlede Saterdag is die eerste liga-wedstryd afgespeel. Weens die reën het slegs die tweede span gespeel. Die veld was sag en nat, derhalwe was die spel maar stadig en onbeweeglik.

Die Tegniese-Kollege spelers, tuis op hul eie veld, het net daarin geslaag om die Maties met 2—0 te klop, hoewel die uitslag nie die verloop van die wedstryd weerspieël het nie. Tussen die voorspelers het Vosloo, Burger en Loubser mooi vertoon. Die verdediging was suiwer en goed.

Span: Dally, Marais, Georgala, Erasmus, De Villiers, McLean, Burger, Loubser, Vosloo, Kritzinger, Faul.

Skermklub Oefen Druk

Die skermklub is reeds druk besig met hul oefeninge elke Woensdagaand. Vanjaar sal die Maties en Ikeys weereens meeding om die J. P. Nel-beker en daar word gehoop om 'n span van Stellenbosch na die interuniversitêre toernooi in Johannesburg te stuur.

Gewigoptelklub

Die Gewigoptelklub het op 6 April vir die eerste keer aan die interklub-reeks in Kaapstad deelgeneem. Die Maties het goed gevaar en het vir die Stellenbosse klub 14 punte ingesamel, om tweede plek in te neem.

Dick Viljoen het in die veerafdeling tweede gekom, J. Fleischmann en S. Pieterse onderskeidelik eerste en derde in die ligswaar- en D. Strauss eerste in die swaargewig-afdeling.

Die sterk Kaapstadse klub, Universal, wat twee W.P.-kampioene in sy geledere het, was eerste in die kompetisie met 16 punte.

Die volgende interklub-kompetisie is op 18 Mei a.s. wanneer ons sterk manne hoop om nog beter te vaar.

MATIE-SOKKERKLUB WEER IN LEWE GEROEP

Die Matie-Sokkerklub is herstig, nieteenstaande moeilike omstandighede. Die klub is in 1948 afgestig van die Van der Stel Sokkerklub. Na 1949 egter, kon hulle nie 'n oefenveld kry nie aangesien Van der Stel die veld begin gebruik het as 'n parkeerplek.

In 1950 is toe geen span ingeskryf nie, maar vanjaar is Coetzenburg E veld tot die klub se beskikking gestel.

Ten spyte van moeilikheid om 'n breier te kry, het hulle al twee Intervarsities agter die rug asook twee inter-universitêre byeenkomste. Vanjaar is daar weer so 'n toernooi te Pietermaritzburg.

'n Komitee, as volg saamgestel, is gekies:
President: Dr. Craven.
Vise-pres.: Mnr. Van Eeden.
Voors.: C. Böhme.
Sekr.: J. Laubscher.
Tes.: Mnr. Steelow.
Add. lid: N. F. Schoombie.

EERSTE WEDSTRYDE

Die eerste wedstryde het op 7 April teen Maitland plaasgevind. Die Maties was ongelukkig om met 2 doele gelykop teen hulle teenstanders te speel. Hierdie spel was bo verwagting goed, aangesien die span nog net eenkeer tevore saam kon oefen.

Verlede Saterdag is die tweede wedstryd afgespeel teen Garnisoen te Brooklyn. Voor rustyd het die Maties, ten spyte van 'n sterk wind teen hulle, met 1 doel voorgeloop.

Daarna het die voorspelers verskeie kanse deur hul vingers laat glip aangesien hulle die nodige oefening en afronding nog kortkom. Garnisoen het van hulle kanse gebruik gemaak en na pragtige samespel 'n doel aangeteken. Hierdie wedstryd het ook gelykop geëindig, een doel elk.

Die span was as volg: B. Smit, G. Minge, P. Myburgh, W. Henckert, R. Böhme, M. Rust, W. Kuhn, I. Böhlke, N. Schoombie, B. Hansemann, G. Blignault.

Vir belangstellendes is oefentye as volg: Dinsdae en Donderdae om 4.45 op Coetzenburg E veld.

Rugby

U.S. III vs. VALSBAAI II

In 'n baie taai en interessante wedstryd het Stellenbosch III en Valsbaai II verlede Saterdag gelykop gespeel. Die wedstryd was deurgaans vinnig en hard en hoewel Stellenbosch herhaaldelik aangeval het, veral teen die einde, kon hulle nie deur die hegte Valsbaai verdediging dring nie.

Die einduitslag (0—0) was 'n baie goeie weergawe van die spel. Uitblinkers aan die Stellenbosch kant was veral Schalk van der Merwe, die heelagter en Rademeyer onder die voorspelers.

Tennis

Die dubbelspelkampioenskappe van die Universiteit is gewen deur Andries Olivier en Floors Botha. In die finale wedstryd het hulle vir J. Stemmet en J. Steyn met 6—4, 6—4, 6—0 geklop.

APTEKERS
Probeer Ons
Vir Afdrukke
En Vergrotings
Van U Negatiewe
JOERNING EN SEUN
(EIENS.) BPK.
FOON 24
H/v BIRD- en PLEINSTR.,
STELLENBOSCH

OM TYD TE BESPAAR
Kies die middel van die Week om u Hare te laat Kap by
STUDENTE-HAARSNYSALON
(Eienaar: T. van Aarde)
PLEINSTRAAT

A.I. Bottle Store
H/v ANDRINGASTRAAT, en MERRIMANLAAN.
Enige Soort Ingevoerde en Binnelandse Drank Voorradig
Bel 201 vir u benodigdhede.

BESOEK DIE
GOOD HOPE KAFEE
Probeer ons Spesiale Geregte van Roomys sowel as Maaltye.

Vir Alles Tuisgemaak Kom na
DIE UITSPAN
Ons Reël Partytjies en Dinees.
Bestellings word geneem vir Melkterte, Koeksisters, Koek ens.
Die ENIGSTE Kafee in Matieland wat vir u tuisgebakte koek kan aanbied.

Colin Lockley
EN KIE
Pleinstraat
STELLENBOSCH
Spesialiteite in VERGROTINGS, KLEUR- EN ALLE BUITEFOTOGRAFIE

STUDENTE . . .
doen u winterinkopies nou!
So Pas Ontvang.
Alba Harris Tweed Sportbaadjies.
Staalraam Rugsakke.
Indiese Hokkiestokke 15/6, 19/6, 25/-, 28/6.
Ander 39/6, 49/6, 54/6, 64/6.
Wolserpe 8/11.
PROBEER:
De Wets se Flying Matie, die liggewig Agterspeler Rugbyskoen: Prys 52/6.
Ook Bennie Osler Grand Challenge 57/6
Ook Bennie Osler Junior 36/9
WITBROEKIES: 11/9.
Kouse 8/9 'n paar.
Hokkietruie in voorraad.
'n Mooi verskeidenheid truie.
Joegers, Picks en Meridian.
Melton Slacks vir Dames, £1 15s.
GEBRS. DE WET
DIE MATIEWINKEL
Posbus 21 STELLENBOSCH Fone 20 & 21

U.S.-STUDENT SAL EKSPEDISIE NA MIDDE-AFRIKA AS GAS VERGESEL

Die Gatti-ekspedisie na Afrika en veral die moontlikheid dat daar 'n Matie as gas sal saamgaan op die besondere reis, het gedurende die afgelope week heelwat belangstelling geniet. Dr. M. S. (Matie) Taljaard van die departement geologie, het interessante mededelings in hierdie verband aan „Die Matie" gedoen.

Die student wat sal saamgaan, is een van twee: Verwoerd, M.Sc.-student in Geologie en Johan (Koller) de Kock, MSc.-student in Soölogie.

Oor Gatti het dr. Taljaard gesê: „Hy is 'n wonderlike man — eintlik antropoloog en/of soöloog. Hy stel baie belang in menserasse en veral in die uitsonderlike menserasse van Afrika soos die Wathusi en Pigmieë.

12e EKSPEDISIE

Hy is oorspronklik Italiaans en het hom in die vroeë dertigerjare in die V.S.A. gevestig. Hierdie is sy 12e ekspedisie na Afrika. Hy het reeds talle boeke geskrywe, waaronder die seldsame boek „Great Mother Forest." 'n Ander werk handel oor gorillas in die Kameroene.

Gatti se safari bestaan uit 32 voertuie, en sy uitrusting en bemanning sluit in rolprentkameras van die beste gehalte, rolprentdeskundiges ('n hele „filming crew") en laboratoria vir die ontwikkeling van films (kleurfilms o.a.).

Die doel van sy ekspedisie is nie baie duidelik nie. Hy sal 'n vollengte film maak en dokumentêre films oor onderwerpe soos bebossing, industriële ondernemings, inrigtings, ens.

Dr. Taljaard vermoed dat die vollengte film 'n verfilming van Gatti se boek „Saranga, the Pygmy" sal wees. Dr. Taljaard het die boek in Afrikaans vertaal en sal ongeveer in Mei onder die titel, „Saranga, Dwerg van die Reënwoud" verskyn.

BESONDERE BOEK

Van die boek sê dr. Taljaard: „Dit is 'n besondere boek daar dit 'n mens insig gee in hoe 'n wetenskaplike die maatskaplike lewe van die primitiewe ras aanvoel."

Indien daar 'n student uit die Geologie-departement saamgaan, sal sy taak hoofsaaklik wees om 'n fotografiese versameling van dinge van geologiese belang te maak.

Is dit iemand uit die departement soölogie sal daar waarskynlik van hom verwag word om gereeld maklik-preserveerbare soölogiese voorbeelde aan die departement te stuur.

Die toer sal nie korter as ses maande duur nie en neem om en by Julie in aanvang.

Sonop Oorspronklik—Kafee Op Wiele

Die dames van Sonop se harde werk vooraf is ryklik beloon deur hulle geslaagde funksie, ten spyte van die onplesierige reënweer.

Vroeg die oggend het die „Cafe-de-Move-on" reeds van koshuis tot koshuis temidde van baie pret en grappe, beweeg.

Vir die mansstudente was dié bewegende kafee 'n aangename verrassing. Toe die aantreklike sigeunerinne binnestroom, was dit seker die eerste keer in die geskiedenis dat hulle hul vestings sonder weerstand oorgegee het!

Die aand het Sonop die funksie afgesluit met 'n informele dans in die Banketsaal. Die sigeunerinne kan blykbaar nie net organiseer nie, maar ook dans soos min.

Danie Louw voor die klavier en Rensie Toerien met sy drom het die musiek verskaf.

Die koue het verseker dat die pannekoek en ander lekkernye groot aftrek gekry het, en die dansers het gesorg dat die Coca-Colas by die dosyne geledig is.

Keniakinders Op Veeleisende Toer

Bewondering is afgedwing deur die groepie skoolkinders wat onder leiding van o.a. drie oud-Maties van Kenia af getoer het om geld in te samel vir 'n eie Afrikaanse skool in Kenia. Die oud-Maties is twee van die onderwyseresse, mejj. Anneke Roussouw en Joyce Freund, asook die huismoeder, mev. Fourie.

Fondse word op die toer ingesamel om 'n Afrikaanse skool te bou. As 'n mens daaraan link dat boere verbande op hul plase geneem het om geld te gee vir die oprigting van die skool, dan besef 'n mens dat die saak vir die Kenia-boere erns is.

Hoewel dit 'n gewone kinderkonsertjie is wat die kinders hou, kan 'n mens nie nalaat om hul ondernemingsgees en uithouvermoë te bewonder nie. Om met sulke klein kinders so ver te toer, is nie 'n maklike taak nie.

Die studenteraad het besluit om namens die studentegemeenskap £10 10s. by te dra tot die skoolboufonds.

„BEWEERDE MOORDAANSLAG OP SPREKERS IN ‚VALSKERMDEBAT'"

Die onlangse „valskermdebat" het amper op 'n noodlottige noot geëindig. 'n Poging is aangewend om die sewe sprekers te „vergiftig."

Die sewe sprekers was saam in die kafee, en al geselsende het elkeen homself van suiker bedien. Toe almal egter gelyktydig mekaar se gesondheid drink, het pandemonium onmiddellik uitgebreek.

Prof. dr. Freddie Kirsten was binne vier sekondes uit die kafee uit.

'n Ondersoek wat ingestel is om die oorsaak van die moeilikheid uit te vind, was nie vrugteloos nie. Daar is nl. ontdek dat wat almal vir suiker aangesien het wel Engelse sout was!

SABOTASIE

Die gelukkige besitter van die valskerm, Felix Harris, is dadelik van sabotasie beskuldig, nl. dat hy sy mede-passasiers probeer vergiftig het ten einde seker te maak dat hulle pogings om die valskerm te kry, verniet sou wees. Die beskuldigde is van voornemens om te bewys dat hierdie aanklag ongegrond is.

Orde is gou weer herstel en die koffie is deur roomys vervang.

Na Die Matie verneem, was al die dosente in staat om Maandagoggend klas te gee, terwyl mnr. A. B. de Villiers se besigheid sy normale gang gegaan het, en mev. De Villiers haar huishoudelike bedrywighede soos gewoonlik voortgesit het. (Gelukkig vir hulle was dit nie van die Engelse sout wat ons Oumas en Oupas nog geken het nie).

Aandag PSO-mans

Die eerste Sangfeeskooroefening vanjaar vir die mans van **P.S.O., Huis-Visser, Helderberg** en **Huis-Marais** vind plaas Dinsdagaand, die 8ste Mei, om 8 nm. in die teekamer van Harmonie, waar die gemengde kooroefeninge Woensdagaande ook plaasvind. L'Avenir, Greylock, Harmonie en Rozenhof sing vanjaar saam met dié koor.

"SERIOUSLY ANNOYED"

Varsity (Cambridge) reports: "Jazz enthusiasts were seriously annoyed by drunks and hooligans who came to the first meeting of the Jazz Club and ruined the meeting by generally rowdy behaviour which included the pouring of beer down people's necks."

—"Wits."

DIE MATIE

GEKLASSIFISEERDE ADVERTENSIES.

TARIEF: 1/- vir eerste twaalf of minder woorde, daarna 1d. per woord ekstra.

(Hierdie advertensies kan by die Advertensiebestuurder, Huis-Visser ingehandig word.)

TE KOOP

AANDROK: Deftige helderblou aandrok, eenkeer aangehad; tweed-winterjassie, kostuum en winterhoede te koop by Groeneweide 4 (naby hospitaal). Telefoon 760.

ELEKTRIESE Hawaiise ghitaar (Perfectone). Kom spreek C. Sadie, Huis-Visser.

VERLOOR

PARKER 51 pen met silwer dop. Beloning.—De Kock, Harmonie.

WINTERWEER is hier, maar wees gerus — u WINTERDRAG is by

DIE EIKESTADWINKEL BPK.

Posbus 196 - STELLENBOSCH - Foon 479

Destyds

Toe die Pieke nog maar heuwels was? Ongelukkig is daar niemand wat dit nog van Stellenbosch kan onthou nie! Maar dr. Eric Stockenström, wat binnekort reeds 50 jaar aan die doserende personeel verbonde sal wees, kan nog goed vertel van die dae toe, waar Dagbreek staan, die weiplek vir koeie was. „Merrimanlaan, by waar Huis-Visser nou is, was 'n modderpoel", sê hy.

So het Stellenbosch daar uitgesien in die vroeëre jare van hierdie eeu. Daar was maar drie Universiteitsgeboue: die Hoofgebou, Christiaan Marais-biblioteek en die Jan Marais Physical Laboratory (vandag die Bosbou-gebou).

KON NIE STEEK HOU

Die plein waar die Jan Marais-standbeeld staan, was die voetbalveld. Die biblioteek staan nou waar die paviljoen destyds was. Die hele veld was met sinkplate omhein met die hek waar McDonald-huis nou staan. Dr. Stockerström herinner hom nog goed aan die hewige protes van destyds toe besluit is om met die tradisionele veld weg te doen. „Selfs in daardie dae", sê hy, „kon Ikeys nie steek hou by die Maties nie."

Terloops, McDonald-huis was toe die woonhuis van prof. McDonald, een van die 5 professore van destyds. Prof. McDonald was 'n baie senuweeagtige persoon en terwyl hy eendag 'n lesing lewer, was daar 'n ou met 'n draaiorrel wat werklik kon lawaai, op die straathoek. Prof. McDonald stuur iemand met 'n sikspens om die draaiorrelis te betaal en weg te stuur. Maar dié kêrel kry gou nog 'n sikspens van elders en met die sjieling betaal hy die man om nog harder te speel. Die gevolg was vrystelling van 'n baie verwelige les.

VOLSTRUISWYFIE

Prof. Walker, bysiende, en altyd met 'n tas boeke by hom, dosent in Engels en Filosofie. Hy moes op 'n keer in die hoofgebou onder 'n volstruis deurloop. 'n Paar manne het 'n volstruiswyfie gevang en in sy studeerkamer gestop. By oopdraai van die deur was hy onder stof en daarna vir 'n hele paar dae afwesig.

Op 'n ander keer is 'n vark met 'n skop in 'n klaskamer losgelaat. Die pandemonium wat hierop gevolg het, het die boosdoener voor die Raad laat beland maar, met „It being not so bad seeing that they've already had an ostrich in the building", is die saak glo afgehandel.

Juniordag van vroeër dae het die wyle prof. Gert Nel so skrikkerig laat voel dat hy vir omtrent die twee, drie weke wat hy die oordeelsdag verwag het, hoofsaaklik in sy solder deurgebring het, vertel dr. Eric.

Dit was die toestand in die dae toe Ramsay McDonald gepraat het van „young men coming home from the battlefields to be flogged by the teachers."

„Sigaretbome En Suikerberge"

In die skaduwee van die „Big Rock Candy Mountain" het Helderberg (ook op Vrydag die 13de) hulle jaarlikse groot Eet gehou. O.a. was daar genoeg skaap- en hoendervleis.

Die eregaste was dr. en mev. Kempen, dr. Weiss en mnr. en mev. Wouter Hugo. Hulle het egter nie veel praatkans gehad nie, aangesien die dames haastig was om na die ballet te vertrek.

Na die ballet het almal weereens onder die „Cigarette trees" vergader vir 'n versnapering. Op luimige wyse het Sas Strauss die funksie tot 'n einde gebring.

GOEIE PLAN?

Aan die einde van elke kwartaal moet elke student aan die Universiteit Miami 'n rapport oor die standaard van die lesings skryf. Professore word beoordeel volgens hul bevoegdheid om te doseer en die regverdigheid van hul toetse.

—„Wits."

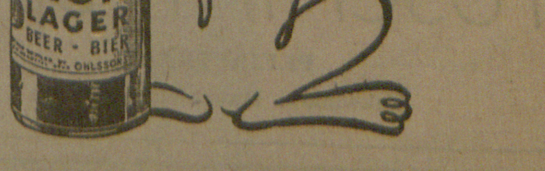

Suid-Afrika is Leeu-wêreld!

AA1143B

SENIORS AS EERSTEJAARS VERMOM HARTLIK ONTVANG BY HARMONIE

Afgunstig op die Juniors se „lekker" etes by die dameskoshuise, het die huiskomitee van Huis-Marais onlangs „vermom" as eerstejaars by Harmonie gaan eet. Hulle ontvangs, as „eerstejaars", was glo heeltemal gulhartig.

Op 'n goeie aand het die huiskomitee, met blou knopies en al, saam met die egte eerstejaars na Harmonie getou.

Die aankoms by Harmonie het niks sensasioneels opgelewer nie — die H.K.-lede is vriendelik saam met die eerstejaars binnegenooi.

Die algemene gevoel onder die H.K.-lede na die ete was dat hoewel die kwaliteit van Harmonie se kos heeltemal in orde was, hulle nie kans gehad het om reg te laat geskied aan wat aan hulle voorgesit was nie — hulle was net op stryk toe die dames klaar was met eet en hulle moes opstaan.

UITGEKEN

Piet Hough sou darem in elk geval nie baie geëet het nie, want hy het by die huismoeder aan tafel te lande gekom. Ongelukkig vir hom, het sy hom herken as iemand met wie sy te doen gehad het toe hy nog 'n Junior was.

Die meerderheid van die eerstejaardames het egter nie agtergekom dat daar seniormans in hulle midde is nie. Dié onder hulle wat wel bedenkings gehad het, is verseker dat daardie persoon eintlik nie hy is nie, maar sy tweelingbroer.

IN MYNE GEWERK

Hennie Heyns, wat nie meer soos 'n seuntjie lyk nie, „het lank in die myne gewerk — daarom is hy so donker.". E. J. van Rensburg „was twee jaar op Wits", daarom dat hy nie meer so baie soos ander eerstejaars lyk nie.

Na afloop van die ete is die gaste na die teekamer genooi, waar klavierspel en tafeltennis die agtergrond van hul interessante gesprekke met die eerstejaardames gevorm het.

„WAT IS S.R.?

In die teekamer het Wollie de Vos 'n eerstejaardame probeer oortuig dat Felix Harris regtig nie 'n eerstejaar is nie — hy is dan glad op die S.R. Hierop wou die dame weet wat die S.R. is!!

Na 'n rukkie se gesels, het sommige van die H.K.-lede 'n paar van die eerstejaardames na die C.S.V. vergesel. Ander het 'n bietjie later totsiens gesê en is kafee toe.

Niemand het glo agtergekom dat die hele gedoente 'n grap was nie.

'n Toneeltjie by Helderberg se onlangse huisdinee.

WILGENHOF-BOSKRIEKET DEUR BOSGOLF VERVANG

Wilgenhof se Bos is glad nie vreemd aan die stok-en-bal-sportsoorte nie. Dinge soos Boskrieket (waar Nellis Zaaiman sy krieket geleer het) en selfs bofbal is reeds daar gespeel. Nou is dit egter Bosgolf wat met rasse skrede vooruitgaan.

Enkelinge het reeds voorheen golf in die Bos gespeel, maar die spelery het eers in alle erns begin nadat 'n paar geesdriftiges op Mowbray gaan kyk het hoe Locke en Von Nida die ding doen.

Met behulp van die Universiteit se besems en ander gereedskap is nege lieflike bruin setperke in die Bos aangelê. Die baan word omring en/of gedeeltelik bedek deur stompe, rotse, bome, blikke, draadheinings, Monica, Hamelhof en steenkoolhope.

BAANSYFER 68

Die baansyfer is 68 en die baan self is reeds verklaar tot een van die moeilikste in die Boland.

Die negende putjie is op Monica se tennisbaan, en omdat die slanery aldaar gevaarlik is waar die dames heeldag verbystap, oorweeg die klub die verskuiwing van daardie putjie.

Die 19de putjie is in die klubkaptein se kamer waar die lede slegs koffie kry. Nou is dit 'n strydvraag of hierdie putjie nie na die bopunt van Die Braak verskuif sal word nie.

Dagbreek Nie Bygelowig

Onder nie baie gunstige weersomstandighede het die Dagbrekers Vrydagaand, die 13de, hulle jaarlikse Dineefunksie gehou.

Soos gewoonlik kon die dineegangers nie na ete die opelug en maanskyn in die „Quad" gaan geniet nie, maar is hulle getrakteer op 'n baie smaakvolle program in die Dagbreeksaal.

Gesellig het groepies na ete rondom tafels in die oppersaal plek ingeneem om hulle koffie te geniet, te gesels, en te luister na bekende kunstenaars soos Jozua Serfontein, Anneen Leeuwner, Robert Babenderende, Johan Potgieter, Leonore Groenewald, Anna Krige en André Cilliers.

Die eregaste was dr. en mev. Erlank, Tobie de Clercq en Johan Lombard met gesellinne en mnr. en mev. Piek. Die komitee wat verantwoordelik was vir die funksie was mnre. Hitler Hanekom (Konvener), Tertius Relihan, Dudley Vermaak, Johan Nepgen en Jan Slabbert.

TROTS

In Oklahoma City het die president van die Universiteit van Oklahoma in 'n pleidooi om fondse gesê: „Ons werk om 'n universiteit te ontwikkel waarop die voetbalspan trots sal wees."

— „Wits."

Skinderstories

Hallo Vrinne,

M(athilda) **A**(gnes) **McLachlan,** of liewer **Ma Tilly,** sal die vakansie haar hande vol hê as kosmoeder van die B.T.K. Sy moet liewer maar by **Barbara Steinbauer** leer hoe is 'n mens kosmoeder — ware kosmoeders eet glo byna niks nie!

Areme **Johan Barnard** moet nou elke oggend voetslaan werk toe, want **June du Toit** vind dat die Huis-div.-vierkant 'n geskikter motorhawe is as die onherbergsame Kaapstad.

Etienne Roux sê dat hy sy inspirasie gekry het omdat **Marie Smit** ook by die atletiekbyeenkoms was. Ja-nee. Tog wil dit soms vir my voorkom asof al die mans op Stellenbosch nie besef wat die dames vir hulle beteken nie. Daarom beweer sommiges mos dat „dames-atlete op Stellenbosch is . . . 'n mislukking." A-nee-a! Kyk dan hoe ver gooi **Dora Vorster** 'n spies.

Ek het altyd gewonder wat doen studenteraadslede — toe vind ek mos uit. Weet julle wat? Hulle „vang strate." Woensdagaand het **Meneer Hitler Hanekom** 'n gewigtige telefoongesprek gevoer. Die inhoud daarvan was min of meer soos volg:

„Meneer-die-studenteraadslid, kan u my asseblief sê of Dagbreek in Victoriastraat geleë is?"

„Ja juffrou, ek meen hy loop hier verby."

„Nou ja Meneer, sal u hom asseblief vang as hy weer daar verbykom!"

As **Whitey van der Walt** 'n Kroonstad-motor sien, dan . . . Ons wonder hoekom. En **Ian Reid** besluit dat as die berg nie na Mohamet wil kom nie, Mohamet na die berg moet gaan — sien hy werk toe 'n hele jaar lank aan sy motorfiets. Nou hoef Sonop nie by Wilgenhof verby te kom nie; nou ry hy elke aand Sonop toe, na **Bernice** toe.

Is dit as gevolg van **B. J. van der Vyver** se goeie invloed dat **Lochleen Louw** nou besluit het om weer hokkie te begin speel?

Tandpyn?
Och dat is geen pyn
Maar een zoetlief te hê
En niet by hom te zijn
Och dat is een pyn — vra maar vir **Estelle ter Burgh** hoe bitter dit was toe **Francois Odendaal** net vir drie dae weg was Beaufort-Wes toe.

O vrinne, die broers en susters — nee die jong-getroudes — Daar's byvoorbeeld **Broer Buurman,** of **Eben Cilliers** of vriende **Frans en Denice Koks.** Almal getroud. Ja, ons word oud.

„I hates you because your feets too big—". Maar Sonop bly nog ver. **Ag, Izak van Heerden!** Van Sonop gepraat. **Tielman Joubert** „boer" nou daar. Voorwaar 'n goeie keuse, want waar die son opkom en skyn, groei en vorder boerdery.

Andriette Snyman, van wie ontvang jy deesdae twee dosyn rose? Is dit 'n geval van „I'm sending you a big bouquet of roses?"

Daantjie Marais, ons wil „Joe" gelukwens met jou meisie se kiesing vir die Dalrymplespan.

Nou-ja vrinne, lekker vakansie.

RONDLOPER.

DIE
PANORAMA KAFEE
het 'n unieke atmosfeer in ooreenstemming met die Tradisie van die ou Universiteitsdorp.
Ons is heeldag oop, dwarsdeur die Week, Sondae ingesluit, vanaf 8 vm. tot 11.30 nm.
Kom geniet ons Braaigeregte, Middagetes, Tee en die jongste Amerikaanse Roomys-Melkdranke, „Parfaits", „Sundaes" ens.
Probeer ons beroemde Wafels en Botterkoekies
by die
PANORAMA KAFEE
ANDRINGASTRAAT STELLENBOSCH

NUUTSTE ROKKE
en
ANDER MODEDRAG
Weekliks by
FOSCHINI (Bpk.)
PLEINSTRAAT
Takwinkels Dwarsdeur die Unie

Beter Voorrade Van
FIETSE,
RADIOS,
STRYKYSTERS en
GLOEILAMPIES.
By
H. VILJOEN
Pleinstraat — Stellenbosch

CARL BERGH
PLEINSTRAAT
ALTYD EERSTE
MET DIE NUUTSTE
IN MANSKLERASIE